

## แนวทางการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

### Guidelines for annual budgeting Faculty of Humanities and Social Sciences at Nakhon Sawan Rajabhat University

นิชาพัฒน์ จันทร์ลอย\*

Nichaphat chanloi

#### บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (สายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน) ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ผสมผสานกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาระดับปัญหาของการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และเพื่อหาแนวทางพัฒนาการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (สายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน)

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาระดับปัญหาแนวทางการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (สายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าระดับปัญหาแนวทางการจัดทำงบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (สายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน) อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำค่าเสนอของงบประมาณเงินรายได้ ด้านการจัดสรรเงินงวดงบประมาณเงินรายได้ ด้านการเบิกจ่ายงบประมาณเงินรายได้ และด้านการรายงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณเงินรายได้ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คือ ควรมีการชี้แจง ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์วิธีการและแนวปฏิบัติ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ และควรมีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับในการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ โดยการจัดอบรม บุคลากรก่อนการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ เพื่อให้เข้าใจในวิธีการและแนวทางการจัดทำงบประมาณอย่างถูกต้อง ชัดเจน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดทำงบประมาณ

**คำสำคัญ :** แนวทางการจัดทำงบประมาณ

---

\* General Administration Officer position Faculty of Humanities and Social Sciences.Nakhon Sawan Rajabhat University.

### Abstracts

This study is a combination of quantitative research and qualitative research to improve the budgeting process of Faculty of Humanities and Social Sciences at Nakhon Sawan Rajabhat University. The objectives of this study are: 1) to understand problems and challenges relating to the budgeting process of Faculty of Humanities and Social Sciences at Nakhon Sawan Rajabhat University, and 2) to explore and propose some possible solutions to the problems in order to improve the budgeting process of Faculty of Humanities and Social Sciences at Nakhon Sawan Rajabhat University.

The results show that there are many problems involving the budgeting process of Faculty of Humanities and Social Sciences at Nakhon Sawan Rajabhat University and all of them are at a very high level. These problems include the preparation for petition filing of revenue budget, petition filing of revenue budget, Revenue budget allocation and reporting and evaluating of revenue budget expenditure outcome, respectively.

After carefully investigating these problems, we suggest that the instructions and the rules of the budgeting process should be clearly informed to the users. Moreover, human resource development can play an important role to improving the budgeting process. For instance, there should be a workshop to train the people who are responsible for the budgeting process so the budget will be made accurately and efficiently.

**Keyword:** Budgeting guidelines

### บทนำ

การจัดทำงบประมาณในรูปแบบปัจจุบันได้เริ่มมีขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศอังกฤษประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 16-17 ซึ่งเป็นสมัยที่สภาผู้แทนราษฎรได้ประสบความสำเร็จในการส่งวนอำนาจที่จะอนุมัติรายได้และรายจ่ายของรัฐบาลซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดทำงบประมาณในรูปแบบปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับวิวัฒนาการการปกครอง ต่อมาได้มีการนำแบบอย่างมาจัดทำงบประมาณขึ้นในหลายประเทศ สำหรับประเทศไทยการจัดทำงบประมานนั้น รัฐบาลได้เริ่มทำ

ขึ้นก่อนและต่อมาได้ขยายขอบเขตไปถึงองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชน (ณรงค์ สัจพันธุ์โรจน .2538)

งบประมาณ หมายถึง แผนการใช้จ่ายเงินของหน่วยงาน ซึ่งแสดงวัตถุประสงค์แหล่งที่มาของรายรับรายจ่ายของหน่วยงานในระยะเวลาดำเนินการ โดยปกติถือเอาระยะเวลา 1 ปี คือ เริ่มจาก 1 ตุลาคม ไปสิ้นสุดที่ 30 กันยายนของปีถัดไป การจัดทำงบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากทรัพยากรหรืองบประมาณของหน่วยงานมีจำกัด ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรหรือใช้จ่ายเงินให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการวางแผนในการใช้และจัดสรรเงินงบประมาณไปในแต่ละด้าน และมีการวางแผนการปฏิบัติงานในการใช้จ่ายทรัพยากรนั้นเพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เร็วที่สุด และใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด โดยมีรูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์รวม โดยคำนึงถึงหลักประหยัด มีความคุ้มค่า มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ในการใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ (เชิดชัย มีคำ. 2554)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ การดำเนินการตามพันธกิจหลักต้องอาศัยงบประมาณเพื่อนำมาใช้จ่ายในการบริหารจัดการให้พันธกิจบรรลุวัตถุประสงค์โดยพิจารณาจัดสรรงบประมาณเงินรายได้เพื่อสมทบงบประมาณรายจ่ายเฉพาะในส่วนที่ไม่ได้รับการจัดสรรหรือจัดสรรให้ไม่เพียงพอจากงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งมีเป้าหมายเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพของงานเดิมและขับเคลื่อนนโยบายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ระยะ 20 ปี(พ.ศ. 2561- 2579) ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัยภายใต้ยุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระบรมราโชบายระยะ 20 ปี(พ.ศ. 2561- 2579)มาเป็นปรัชญานำทางการพัฒนามหาวิทยาลัยควบคู่ไปกับกระบวนการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี(พ.ศ. 2561- 2579)เชื่อมโยงบริบทระดับชาติระดับพื้นที่และบริบทภายในของมหาวิทยาลัยพร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของ สมศ.สนับสนุนการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์จัดงบประมาณเพื่อดำเนินการตามพันธกิจจัดเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลส่วนหนึ่งและจากรายได้ของมหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งรายได้ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ซึ่งไม่ต้องส่งคืนคะให้เป็นรายได้ของรัฐแต่นำมาใช้เพื่อกิจการของมหาวิทยาลัยได้โดยตั้งเป็นงบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัยในแต่ละปีเป็นงบประมาณที่เสริมที่เสริมเพิ่มเติมจากงบประมาณแผ่นดิน เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์และพัฒนามหาวิทยาลัย รวมทั้งจ่ายเป็นค่าตอบแทนบริการวิชาการต่างๆ ทำให้มหาวิทยาลัยดำเนินการดำเนินกิจกรรมได้โดยครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (บุญเสริม วิสกุล.2545:183) ทั้งนี้การนำเสนอแนวทางการจัดทำงบประมาณเป็นสอง

ส่วนประกอบ คือ 1. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล 2. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ งบประมาณเป็นเครื่องมือที่จำเป็นและสำคัญในทุกองค์กร การจะดำเนินการทุกกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้นจะต้องมีงบประมาณมาเกี่ยวข้อง อีกทั้งมีการเปลี่ยนแปลงตามหลักเกณฑ์อัตราค่าใช้จ่ายและแนวทางพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี ส่งผลให้บุคลากรเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเรื่องการดำเนินงานตามแผนงาน และเพื่อการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณมีประสิทธิภาพ เกิดความรู้ความเข้าใจเป็นไปในทิศทางและแนวปฏิบัติเดียวกัน และเกิดกระบวนการจัดทำงบประมาณอย่างคุ้มค่าสูงสุด (ระบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ “ว่าด้วยการบริการและการจัดการเงินรายได้ พ.ศ.2557”)

ผู้วิจัยมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณของ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีหน้าที่จัดทำงบประมาณกำกับติดตาม รวบรวมเอกสารของคณะฯ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาของการจัดทำงบประมาณให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์อัตราค่าใช้จ่าย และแนวทางพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำหนด

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพปัญหาของการจัดทำงบประมาณเงินรายได้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

### ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตในการศึกษาคือ ศึกษาจากเอกสารและเนื้อหาจากคู่มือการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ กำหนดประเด็นของแนวทางการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการจัดทำคำเสนอของงบประมาณเงินรายได้ ด้านการจัดสรรเงินงวดงบประมาณเงินรายได้ ด้านการเบิกจ่ายงบประมาณเงินรายได้ ด้านการรายงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณเงินรายได้

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตด้านประชากร ในการศึกษา บุคลากรสายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 120 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา การศึกษาคั้งนี้มีกำหนดระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือน 1 ตุลาคม 2561 – 30 กันยายน 2562

4. ขอบเขตด้านตัวแปรต้น การวิจัยเรื่องแนวทางการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในครั้งนี้มีขอบเขตด้าน ตัวแปร ดังนี้ ตัวแปรต้น คือ ตัวแปรทางด้านภูมิหลัง 5 ตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ตัวแปรตาม การวิจัยเรื่องแนวทางการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบตัวแปรตามมาจากการสังเคราะห์ตัวแปร จากเอกสารงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาในประเด็นด้านแนวทางการส่งเสริมกลุ่มอาชีพของประชาชนนั้น และผู้วิจัยพบว่าองค์ประกอบด้านตัวแปรตามที่ถูกนำมาใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการจัดทำคำเสนอของงบประมาณเงินรายได้ ด้านการจัดสรรเงินงวดงบประมาณเงินรายได้ ด้านการเบิกจ่ายงบประมาณเงินรายได้ ด้านการรายงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณเงินรายได้

### วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (สายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน) ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantative data) และผสมผสานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นบุคลากรสังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (สายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน) จำนวน 120 คน แยกเป็นสายวิชาการ จำนวน 106 คน สายสนับสนุน จำนวน 14 คน และเนื่องจากจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลกับประชากรทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

#### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัญหาแนวทางการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (สายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน) ในประเด็นดังต่อไปนี้ 1. ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดเตรียมงบประมาณ 2. ความรู้ความเข้าใจด้านขั้นตอนในการจัดทำงบประมาณ 3. ความรู้ความเข้าใจด้านการเบิกจ่ายงบประมาณ 4. ความรู้ความเข้าใจด้านประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามแนวคิดของ Likert Scale

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และแนวทางพัฒนาการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended Question)

### 3.การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษานำข้อมูลมาประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้วิธีทางสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้ใช้สถิติในการวิจัย อธิบายดังนี้

1. ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษาเพื่อนิยามเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด

3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา สาระสำคัญให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และนิยามศัพท์

4. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตรวจสอบแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแก้ไขและปรับปรุงอีกครั้ง

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

7. รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเรียงลำดับความถี่ (Frequency) ในแต่ละประเด็นแล้ว นำมาสรุปในเชิงพรรณนา

### ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่าระดับปัญหาแนวทางการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (สายวิชาการและบุคลากรสาย

สนับสนุน) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าระดับปัญหาแนวทางการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (สายวิชาการและบุคลากรสายสนับสนุน)อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดทำค่าเสนอของงบประมาณเงินรายได้ ด้านการจัดสรรเงินงวดงบประมาณเงินรายได้ ด้านการเบิกจ่ายงบประมาณเงินรายได้ และด้านการรายงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณเงินรายได้ เช่นเดียวกัน อาจมาจากสาเหตุที่บุคลากรของคณะฯ มีความไม่เข้าใจในกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนดไว้ และบุคลากรขาดทักษะ ความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการจัดทำงบประมาณ อีกทั้งยังขาดการวางแผนและการประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานของคณะและสาขาวิชารวมถึงการประสานงานภายในสาขาวิชาด้วยจึงทำให้เกิดการผิดพลาดในการจัดทำงบประมาณ รวมถึงขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนและยุ่งยากมากขึ้น จึงทำให้เกิดปัญหาในการจัดทำงบประมาณเงินรายได้

### ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเบิกจ่ายงบประมาณเงินรายได้ รองลงมาคือ ด้านการจัดทำค่าเสนอของงบประมาณเงินรายได้ ด้านการรายงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณเงินรายได้ และด้านการจัดสรรเงินงวดงบประมาณเงินรายได้ ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยสามารถให้ข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

#### ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับในการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ โดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ควรที่จะมีการจัดอบรมบุคลากรก่อนการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ เพื่อให้เข้าใจในวิธีการและแนวทางการจัดทำงบประมาณอย่างถูกต้อง
2. ควรจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อความสะดวก ถูกต้อง และชัดเจนในการดำเนินการจัดทำงบประมาณแก่บุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

#### ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. ควรทำการศึกษาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัดทำงบประมาณเงินรายได้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

## เอกสารอ้างอิง

- เกศสุตา โภคานิตย์ และ กีฬา หนูยศ (2559) สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- จิตติมา ช่างไม้ (2557) แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ณรงค์ สัจพันโรจน (2538) การจัดทำอนุมัติและบริหารงบประมาณแผ่นดิน ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (2562), หลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- ประสาน กันยานัน (2550, แนวทางพัฒนาการบริหารงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พนัธิตรา จตุรภัทรนนท์ (2551, บทสรุปสำหรับผู้บริหาร) รายงานการวิเคราะห์งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549-2551 กรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ , บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.